

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **D. A. T.**, právně zastoupen JUDr. Zdeňkou Jedličkovou, advokátkou se sídlem Štefánikova 8, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2005, č. j. 55 Az 224/2004 - 77,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2004, č. j. OAM-67/PR-P15-2004. Tímto rozhodnutím správního orgánu byl stěžovateli podle ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) odňat azyl a bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel označil za důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Má zato, že v jeho případě nebyly splněny zákonné podmínky pro odnětí azylu za účelem sloučení rodiny dle § 17 odst. 2 zákona o azylu a že žalovaný pochybil, když v řízení nezkoumal, zda po odpadnutí důvodů udělení azylu neexistují u stěžovatele jiné

důvody zvláštního zřetele hodné, které by odůvodňovaly udělení azylu např. z humanitárních důvodů dle § 14 téhož zákona. Stěžovatel namítá, že žalovaný nevycházel ve svém rozhodování z úplně a spolehlivě zjištěného skutkového stavu, neboť jeho závěr potvrzený krajským soudem, že stěžovatelem tvrzené skutečnosti nelze považovat za důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu ustanovení § 17 odst. 2 zákona o azylu, nemá oporu ve správním spisu. Dle stěžovatele se veškeré zkoumání žalovaného omezilo pouze na konstatování, že stěžovatel na podporu svého zájmu na zachování azylu uvedl pouze ekonomické důvody a sociální vazby. Tvrzenými okolnostmi se však žalovaný zabýval pouze jednotlivě a již neposoudil, zda by jím uváděné důvody nebylo možné považovat za zvláštního zřetele hodné v případě jejich komplexního posouzení ze strany správního orgánu. Z uvedených důvodů proto stěžovatel navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření označil kasační stížnost za nedůvodnou, neboť se domnívá, že jeho správní rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného ohledně splnění podmínek pro odnětí azylu a neshledal, že by žalovaný vybočil při posuzování okolností stěžovatelova případu z mezí správního uvážení. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Rozhodnutím Policejního prezidia České republiky, ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie ze dne 5. 8. 1996, č. j. PPR-4147/RCP-C247-96 bylo stěžovateli přiznáno postavení uprchlíka podle § 3 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o uprchlících“), neboť byl v době rozhodování nezletilým dítětem cizince (otce), kterému bylo dřívějším rozhodnutím ministra vnitra č. j. U-360-10/93 ze dne 11. 10. 1993 přiznáno postavení uprchlíka dle § 2 odst. 1 citovaného zákona.

Dne 16. 4. 2004 žalovaný vydal pod č. j. OAM-67/PR-P15-2004 rozhodnutí o odnětí azylu stěžovateli podle ustanovení § 17 odst. 2 zákona o azylu, a to na základě zjištění, že dne 8. 3. 2004 bylo pod č. j. OAM-38/PR-2004 rozhodnuto o odnětí azylu jeho otci dle ustanovení § 17 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalovaný v průběhu řízení vycházel z pohovoru konaného dne 25. 3. 2004 a ze shromážděných listinných podkladů obsahujících aktuální informace ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Rumunsku. Z protokolu o pohovoru vyplynulo, že stěžovatel až do jara roku 2002 pracoval v Brně jako stavební dělník, v prosinci téhož roku byl zadržen policií, obviněn z loupežného přepadení a v roce 2003 odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání čtyř let. Vypověděl, že po návratu z výkonu trestu by se rád vrátil ke své družce a svým dvěma dětem a začal nový život. Přestože mu v případě návratu žádné nebezpečí nehrozí, do země původu se vrátit nehodlá, neboť celá jeho rodina žije na území České republiky (dále jen „ČR“). Žalovaný s ohledem na výše uvedené uzavřel, že u stěžovatele pominul zákonný důvod, pro který mu byl azyl za účelem sloučení rodiny udělen, a že neshledal ani jiný zřetele hodný důvod pro jeho ponechání.

Stěžovatel napadl výše označené rozhodnutí žalobou u krajského soudu, v níž především namítal, že se žalovaný v průběhu správního řízení nezabýval skutečnostmi týkajícími se rodinných poměrů stěžovatele, a tedy dostatečným způsobem nezkoumal, zda nejsou u stěžovatele dány důvody zvláštního zřetele hodné pro opakované udělení azylu,

a to azylu humanitárního dle § 14 zákona o azylu. Pochybení správního orgánu stěžovatel shledal také v nesprávném posouzení otázky existence překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že otázku porušování lidských práv nelze pro účely konkrétního řízení posuzovat v obecné rovině, tj. pouze tak, že ze zpráv o zemi původu skutečnost plošného porušování lidských práv ze strany státní moci nevyplývá, ale je nutné posoudit, zda taková újma nehrozí konkrétní osobě. Stěžovatel uvedl, že je romské národnosti, a proto mu ze strany státní moci hrozí jednání naplňující znaky rasové diskriminace, přičemž intenzita takového jednání může být značná.

Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že důvody, pro které bylo stěžovateli v roce 1996 přiznáno postavení uprchlíka, pominuly, když otcí stěžovatele byl azyl dle § 17 odst. 1 písm. f) zákona o azylu odejmut. Námitky stěžovatele, že se žalovaný dostatečně nezabýval rodinnými poměry stěžovatele, krajský soud neshledal důvodnými, neboť ze správního spisu vyplynulo, že žalovanému bylo známo, že stěžovatel má dvě nezletilé děti s rumunskou občankou, kteří v současné době pobývají na území ČR a jsou (až na druhé nezletilé dítě) rovněž žadateli o azyl. Jestliže tedy žalovaný uvážil, že uvedené skutečnosti nepovažuje za důvody zvláštního zřetele hodné pro ponechání azylu stěžovateli, nevybočil při posuzování okolností případu z mezí správního uvážení, které jsou pro správní orgán stanoveny zákazem libovůle. Ani námitku stěžovatele týkající se výroku o neexistenci překážek vycestování dle § 91 zákona o azylu nepovažoval krajský soud za důvodnou. Žalovaný si pro své rozhodnutí zajistil dostatečné informace o zemi původu, z provedených důkazů vyplynulo, že Rumunsko je demokratickým právním státem, kde dochází k postupnému zlepšování postavení romské komunity a nedochází zde k diskriminaci pro zastávání politických postojů či pro příslušnost k národnostní menšině, či že by k takovému jednání docházelo ze strany státní moci. Rovněž nebylo prokázáno, že by stěžovateli při návratu do země původu hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, že by stěžovatelův život byl ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo že by Rumunsko žádalo vydání stěžovatele pro trestný čin. Ze všech uvedených důvodů proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Přestože stěžovatel uvádí, že rozsudek krajského soudu napadá z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., podle jejího obsahu je v ní namítán pouze důvod odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) téhož zákona, tj. tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Ke kasační námitce týkající se pochybení krajského soudu ohledně porušení ustanovení § 17 odst. 2 zákona o azylu, kdy dle názoru stěžovatele byl žalovaný povinen v řízení zkoumat, zda po odpadnutí důvodů udělení azylu neexistovaly jiné důvody zvláštního zřetele hodné odůvodňující udělení azylu humanitárního dle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud uvádí následující:

Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovateli bylo postavení uprchlíka přiznáno dle ustanovení § 3 zákona o uprchlících, podle kterého bylo možné postavení uprchlíka přiznat též manželovi a nezletilým dětem cizince, jemuž bylo postavení uprchlíka přiznáno dle ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona. Otcí stěžovatele bylo postavení uprchlíka přiznáno podle § 2 odst. 1 zákona o uprchlících, tj. pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, a stěžovateli tak bylo přiznáno postavení uprchlíka pro jeho příbuzenecký vztah k této osobě, ačkoliv sám podmínky dle citovaného ustanovení zákona o uprchlících nesplňoval.

Zákon o uprchlících byl zrušen ustanovením § 96 zákona o azylu a podle jeho ustanovení § 94 odst. 2 se cizinec, kterému bylo přiznáno postavení uprchlíka podle dřívější právní úpravy, považuje dnem účinnosti zákona o azylu (tj. dnem 1. 1. 2000) za azylanta ve smyslu zákona o azylu. V právní úpravě účinné ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalovaného (tj. zákon o azylu), je tedy obdobou takto přiznaného postavení uprchlíka udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle ustanovení § 13, přičemž odnětí tohoto azylu upravuje ustanovení § 17 odst. 2 téhož zákona. Dle znění ustanovení § 17 odst. 2 zákona o azylu se azyl za účelem sloučení rodiny odejme, zanikne-li důvod, pro který byl azyl udělen, a nebude-li shledán jiný zřetele hodný důvod pro jeho ponechání.

V průběhu řízení před žalovaným i krajským soudem bylo prokázáno, že důvod, pro který byl stěžovateli udělen status azylanta za účelem sloučení rodiny, zanikl, když jeho otcí byl azyl rozhodnutím žalovaného odejmut dle ustanovení § 17 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl udělený z důvodů podle § 12 zákona o azylu odejme, jestliže azylant může užívat ochrany státu, jehož je státním občanem, poněvadž důvody pro udělení azylu pominuly.

Rovněž tvrzení stěžovatele, že se žalovaný dostatečně nezabýval rodinnými poměry stěžovatele, neshledal Nejvyšší správní soud důvodným, když se ztotožnil se závěry krajského soudu, že žalovanému byly rodinné poměry stěžovatele v době rozhodování známy a že skutečnosti, které v průběhu pohovoru uváděl, lze označit jako důvody ekonomické a sociální vazby. Jak žalovaný, tak i krajský soud vycházely při posuzování důvodů zřetele hodných pro ponechání azylu z protokolu o pohovoru vedeného se stěžovatelem ve věznici v Brně-Bohunicích a dále z podkladů obsažených ve správním spisu a shromážděných žalovaným v průběhu správního řízení. Jestliže tedy žalovaný v průběhu řízení uvážil, že skutečnosti vyplývající z obsahu správního spisu neshledává za důvody zvláštního zřetele hodné, jedná se o správní uvážení, které soud dle § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumává pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. V daném případě krajský soud nepochybil, když neshledal, že by správní orgán vybočil při posuzování okolností žalobcova případu z rámce, který je pro správní uvážení stanoven „zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Takto Nejvyšší správní soud judikoval ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55 (www.nssoud.cz).

S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavřel, že rozhodnutí o odnětí azylu bylo vydáno zcela v souladu se zákonem, a rovněž tvrzení stěžovatele, že mu měl být udělen azyl dle § 14 zákona o azylu nebylo shledáno opodstatněným, když ustanovení § 17 odst. 2 zákona o azylu hovoří o ponechání azylu (a nikoliv udělování azylu nového) v případě, že by u stěžovatele byly shledány důvody zvláštního zřetele hodné. Aplikace ustanovení § 14 zákona tak v daném případě nemá místo.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že si správní orgán neopatřil pro své rozhodnutí potřebné podklady, a tudíž nevyšel ze spolehlivě a úplně zjištěného stavu věci. Jaké podklady si měl správní orgán opatřit a jaké doklady považoval stěžovatel za potřebné však v kasační stížnosti neuvedl.

K takto uplatněné kasační námitce Nejvyšší správní soud konstatuje, že s ohledem na zásadu dispoziční a zásadu koncentrace řízení, jimiž je řízení ve správním soudnictví ovládáno, není možné, aby Nejvyšší správní soud k této námitce ve smyslu ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlížel a touto se zabýval, neboť stěžovatel neuplatnil uvedenou námitku již v řízení před krajským soudem, ale až poté, co krajský soud vydal ve věci rozhodnutí.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížností uplatňovaných stěžovatelkou, sám neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému proto nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

